

PILIETIŠKUMO IR VERTEIVIŠKUMO KONFLIKTAS SOCIALINIO TEISINGUMO DIMENSIJOJE

Alfonsas Laurinavičius
Mykolo Romerio universitetas, Lietuva
alfonsas.laurinavicius@gmail.com

Tikslas – atskleisti socialinio teisingumo dimensijos vieną iš aspektų nagrinėjant socialinės, ekonominės įtampos poveikį tam tikroms pilietinėms vertybėms.

Metodologija – mokslinės literatūros analizės metodas taikytas siekiant apibrėžti tyrimo problemą, analizuojami statistiniai sociologinio tyrimo duomenys – atskleidžiama socialinio teisingumo ir socialinės kokybės koreliaciją.

Rezultatai – tyrimo duomenų analizės pagrindu atskleidžiama, kad šalyje išlieka didelė socialinė, ekonominė įtampa, t. y. išlieka iškreipti gyventojų ekonominiai santykiai, provokuojantys sunkiai įveikiamą priešpriešą tarp vertybių ir antivertybių, tarp socialiai teisingo vertybių paskirstymo ir vertėiviškumo. Lietuvos visuomenė (respondentai) itin kritiškai vertina socialinę oazę, kurioje veikia korupcijos, pasinaudojimo „tinkamai susiklosčiusiomis aplinkybėmis“ ir kiti panašūs principai. Daroma prielaida, kad tai trukdo formuotis ir individualiam ir bendruomeniniam (kolektyviniam) Lietuvos gyventojų socialiniam identitetui, žeidžia pilietiškumą, ir kaip pasekmė – patiriamos įvairios socialinė prarastys.

Tyrimo ribotumas – socialinio teisingumo dimensijos turinys yra labai sudėtingas, apima daugelį socialinių santykių aspektų. Autorius pasirinko vieną iš jų – prižasčių socialinei įtampai rasti bei iš to galinčių kilti pasekmių nagrinėjimui.

Praktinė reikšmė – straipsnyje atskleidžiama, kad dėl vienokių ar kitokių prižasčių fizinio ar juridinio asmens nesugebėjimas identifikuotis konkrečioje bendruomenėje (visuomenėje) gali turėti labai įvairių, pasekmių ir išraiškos formų: nuo susigijimo su socialinės paramos vartotojo vaidmeniu iki siekio įsitvirtinti kitų šalių darbo rinkoje. Straipsnis galėtų būti naudingas rengiant šalies strategijas, jų įgyvendinimo planus, skirtus tobulinti viešuosius santykius, socialiai teisingai kurti gerovės valstybę.

Originalumas/Vertingumas – pristatoma reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos, atliktos visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimo centro „Vilmorus“ 2013 m.

balandžio 10-14, tikslinga duomenų analizė. Atliktas tyrimas atskleidžia darbo rinkos problemas, kurios suformuotos remiantis praktinės padėties analize. Konceptualiai atskleidžiamos migracijos ir kitos problemos, nulemiančias socialines prarastis.

Raktiniai žodžiai: socialinis teisingumas, socialinis identitetas, socialinė kokybė, pilietiškumas, verteiviškumas.

Tyrimo tipas: sociologinio tyrimo pristatymas, statistinių duomenų analizė, literatūros apžvalga.

Tyrimas atliktas vykdant Lietuvos mokslo tarybos projektą pagal programą „Socialiniai iššūkiai nacionaliniam saugumui“, No. SIN-12005